

Medie- och kommunikationsvetenskap
Institutionen för kommunikation och medier, Lunds universitet
Delkurs 4: B-uppsats
Vårterminen 2014

Vi och dem – En studie av Sydsvenskans etniska framställning

Av: Victoria Molin och Adam Socha

Handledare: Sophie Elsässer

Examinator: Magnus Andersson

Vi och Dem – en studie av Sydsvenskans etniska framställning

av Adam Socha och Victoria Molin

Abstract

I det mångkulturella samhälle Sverige idag är, har dagstidningar en viktig roll i att spegla detta samhälle på ett korrekt sätt. Vi har intresserat oss för hur personer med annan etnicitet presenteras och hur ämnen som immigration och integration framställs i Sydsvenskan. Vi vill undersöka hur representationen ser ut och om den kan tänkas vara en bidragande orsak till vardagens problem, såsom diskriminering och rasism.

Vi valde en kvalitativ metod, nämligen text- och diskursanalys på ett 20-tal upplagor från april 2013. Dessutom analyserade vi samma period 1979 för att få ett tidsperspektiv till den moderna upplagan. Vi studerade inrikesnyheter och koncentrerade oss särskilt på de artiklar som innehöll personer med utländsk bakgrund, samt rapporter och diskussioner om invandring och integration. Vi använde oss av ett flertal teorier som forskats fram om medias rapportering kring etnicitet.

Det var övervägande en representativ behandling i de texter vi analyserade, men vi kunde urskilja en del problematiska framställningar av framförallt flyktingar och asylpolitik. Något som stämde väl överens med vårt teoretiska material. Vi fastslog även att tidningen genom åren har utvecklats, främst i sina rapporter om invandrare där de 2013 deltar på ett mer representativt sätt än 1979.

Nyckelord: Media, textanalys, journalistik, rasism, etnicitet

Medie- och kommunikationsvetenskap, vid institutionen för kommunikation och medier, Lunds universitet.

Innehållsförteckning

1. Inledning och bakgrund.....	4
2. Syfte och frågeställning.....	4
Tidigare forskning i Sverige.....	5
3. Metod	6
3.1 Innehållsanalys	6
3.2 Metodmotivering och kritik	7
3.3 Urval och tillvägagångsätt.....	8
4. Teori	9
4.1 Diskurser	9
4.2 Framträdandet av objektiv nyhetsrapportering.....	10
4.2.1 Hall, Van Dijk och rasismens diskurser	11
4.3 John Hartley och diskriminering av minoriteter	12
5. Analys.....	13
5.1 Diskurser	13
5.2 Hartleys drag	15
5.3 Antaganden och generaliseringar	18
5.4 Sydsvenskan då & nu	19
5.4.1 Generalisering och kategorisering av det annorlunda	20
6. Slutsats/Slutdiskussion	23
7. Källförteckning.....	26

1. Inledning och bakgrund

Vi har valt att titta närmare på hur individer med etnisk härkomst framställs och skildras i svenska medietexter med valt fokus på Sydsvenskan. Vi vill kvalitativt undersöka hur rasistiska diskurser tar form och vilka typiska drag som framställs hos de som får benämningen invandrare. Många forskare vars arbete vi har tagit del av i skrivandet av denna uppsats har studerat detta, hur det finns tendenser av antaganden och orättvisa framställningar av etniska minoriteter i västerländsk media som bidrar till diskurser om etnicitet. Forskningen vi tagit del av kommer främst från länder utanför Sverige. Därför blir det intressant för oss att studera hur en stor tidning i Sverige, och en vi själva regelbundet läser, är formad av eventuella rasistiska diskurser. Vi anser att detta är en läglig studie idag då journalistiken har en viktig roll i det moderna svenska samhället där flera kulturer lever tillsammans. Vidare innehar media en position där de kan stärka acceptansen och förståelsen gentemot andra kulturer vilket är viktigt för att säkerställa demokratins fortsatta existens. Det är rimligt att anta att media, och en så pass stor tidning som Sydsvenskan i synnerhet, har en viss påverkan på hur folk tycker och tänker kring aktuella frågor såsom invandring och rasism. Två frågor vi vill påstå ofta är på agendan i Sverige. Förhoppningen är då att media bedriver en objektiv rapportering och låter alla komma till tals, oavsett vilken religion eller kultur man tillhör, för ett så representativt innehåll som möjligt. Vår föresats är att se ifall nyhetsrapportering görs utifrån det mångkulturella samhälle vi lever i. Samt undersöka hur invandraren skildras i jämförelse med den svenska medborgaren utifrån de ideologier och diskurser som finns omkring etnicitet och rasism.

2. Syfte och frågeställning

Syftet med denna uppsats är undersöka och analysera Sydsvenskans medietexter för att se hur individer med etnisk härkomst skildras och framställs i relation till de med svensk bakgrund. Genom ”vi och dem”-perspektivet vill vi i enlighet med forskarna Stuart Hall och John Hartley demonstrera hur eventuell rasism tar uttryck genom journalistikens antaganden och generaliseringar.

För att förtydliga våra frågeställningar:

- Hur framställer Sydsvenskan personer med utländsk bakgrund?
- Har denna framställning utvecklats sedan 1979?
- Förekommer det antaganden och generaliseringar om etnicitet i tidningen?

Stuart Hall menar att det finns en typ av rasism i form av antaganden och generaliseringar i medietexter som bidrar till ett klimat av "vi och dem". Han kallar den typen av medietext för "*inferential racism*" och menar att dessa texter utgör en skada på samhället då dessa gång på gång tillåts ta uttryck. Vi kommer trots den laddade innebörden av ordet rasism använda det i enlighet med Hall när vi syftar på antaganden och generaliseringar utifrån etnicitet. Rasismen, menar Hall, kommer till utifrån journalistikens strukturer, normer och värderingar som tillsammans hjälper till att skapa en färdigställd bild av hur saker och ting skall vara - diskurser (Hall 1990:13). I likhet med Hall menar vi också att bara för att en text innehåller rasistiska antaganden behöver inte journalisten tvunget vara rasist. Det vi vill titta på är hur kulturen inom journalistiken påverkar de traditionella värderingar som tenderar att resultera i en rasistisk framställning.

Tidigare forskning i Sverige

Det har tidigare genomförts en hel del svenska undersökningar och forskningsstudier inom området. Vi har valt att ta del av medieforskarens Ylva Brunes bok *Mörk magi i vita medier* (2001) som hon har gett ut som redaktör tillsammans med andra medieforskare och journalister. Hon har färdigställt en mängd avhandlingar på ämnet invandring i media, och har även i denna bok behandlat frågan om hur invandrare och flyktingar rapporteras i svenska medier. Hon, och de andra redaktörerna, för resonemanget att den svenska nyhetsjournalistiken bidrar till "en mental segregation" på ett flertal sätt, varav det mest märkbara att invandrare och flyktingar hanteras som föremål snarare än individer, samt genomgående framställs som kostnader för det svenska systemet (Brune (red.) 2001:37).

Även Brune tar upp bildandet av "vi och dem" i boken, och pekar på att det är en psykoanalytisk identitetsbildning, att ens identitet kommer fram när den sätts i motsats till något annat (Brune (red.) 2001:30). Hon menar också att det förekommer en distinktion mellan majoritet och minoritet i medietexter, och visar tydligt hur "vi och dem-seendet" kommer fram. Kriterier är för henne att journalisten antingen (1) gör en tydlig åtskillnad mellan "oss och dem"; det är "vi" som pratar om "dem", eller att (2) förhållandet mellan "oss

och dem” blir en motsats eller konflikt där ”våra” lösningar är det som får ett slut på konflikten (Brune (red.)2001:29).

Birgitta Löwander, en annan medieforskare som studerat ämnet, beskriver vidare i samma bok om hur medierna kan bidra till rasism. Hon skriver att ett sätt för rasism att legitimeras är att rasistiska åsikter, genom att få utrymme i redaktionella sammanhang successivt urladdar det extrema i argumenten. Således får de större möjlighet att spridas som legitimerade åsikter (Brune (red.) 2001:91f).

Vi har även tagit del av medieforskaren Gunilla Hulténs forskning, och hennes doktorsavhandling *Främmande sidor* (2006). I avhandlingen har hon studerat fyra svenska dagstidningar; Arbetarbladet, Borås tidning, Vestmanlands tidning och Dagens Nyheter i ett flertal nedslag under 1945-2005, i syfte att se hur texter om invandrare och migrationspolitik skildrats genom åren. Hennes slutsats är att under alla årtionden har invandraren blivit till ”den andre” men porträtteras på olika vis historiskt. Hultén skriver att rapporteringen på senare tid har handlat mycket om att särskilja ursprung och beskriva deras annorlunda kultur. Hon menar också att regeringen och journalistiken har haft en koppling historiskt sett. Exempel är inrättandet av svenska invandrarverket 1969, vilket förde in det kategoriserande ordet *invandrare* i vokabulären. Dessutom har senare års ekonomiska problematik med immigration i betydande grad skiftat tongångarna kring invandring från att beskrivas som en tillgång till mer av en ekonomisk börda. Dessa politiska omständigheter har på så vis fått utslag i media menar hon (Hultén 2006:221f).

3. Metod

3.1 Innehållsanalys

För att kunna besvara vårt syfte och specifika frågeställningar valde vi att utföra en kritisk diskursanalys av ett utvalt material under en viss tidsperiod för att hitta de underliggande diskurserna i detta material. Vi inriktar oss på texter från Sydsvenskan, dels för att den representerar Malmö som kulturell stad men också för att det är en välrespekterad tidning i södra Sverige och därför har en stark ställning som opinionsbildare i regionen den täcker. I analysen använde vi oss av ett flertal olika forskare och deras studier av området för att kunna relatera deras resultat till vår studie av Sydsvenskan. Vi använde oss i stor utsträckning av Stuart Halls teorier kring hur mångkultur och etnicitet skildras i media. Vi använder oss av intryck från begreppen “vi och dem” och “de andra” för att analysera och försöka se samband

mellan medietexterna och det segregerade samhällsklimatet. Vi tar även till oss av teorierna om den "vita mannens ideal" och hur tidningen eventuellt vinklar texter utifrån etnicitet.

3.2 Metodmotivering och kritik

Vi anser att en kvalitativ metod och en diskursanalys är ett bra tillvägagångssätt och nödvändig för denna typ av arbete som kräver en fördjupad förståelse för det vi studerar. Eftersom texter tolkas på ett eller annat vis (Östbye et al., 2003) är denna metod befogad för vårt syfte som handlar om att se och försöka förstå de underliggande uttryck som förekommer i Sydsvenskans texter. Texterna anser vi är intressanta på så vis att de läses av väldigt många människor och har en potentiell roll som åsiktsbildare och kan med sin ställning forma attityder kring kultur- och samhällsfrågor. Att studera deras texter i framställningen av invandring och etnisk härkomst knyter an till vårt syfte som söker förklara ifall dess texter är skrivna i diskurser som kan uppmuntra främlingsfientlighet hos de regelbundna läsarna.

De som producerar nyheter gör det utifrån särskilda regler, rutiner och konventioner. Att ha en medveten uppfattning av diskursens existens i medietexter vid analysen, ger oss ett överseende perspektiv på hur nyheterna är skrivna och hur de förhåller sig till övergripande ideologier i samhället som diskurser är kopplade till. Det är möjligt att beskåda detta eftersom alla individer i ett samhälle har olika bakgrund, erfarenheter och kunskap som styr hur vi skapar texter och sedan tolkar textinnehållet utifrån diskurser. Detta betyder att både läsarna och journalisterna utgår från just sin verklighetsuppfattning (Ekström & Larsson (Red.) 2010:272f). Dessa argument gör vår analys relevant att arbeta med, då vi försöker se de underliggande ideologiska meningarna som uttrycks i Sydsvenskans nyhetsrapportering och därefter undersöka hur verkligheten framställs. Vad det i texterna finns för grundläggande diskurser som kan skapa meningsskapande om invandring och etnicitet.

Eventuella svårigheter med vår kvalitativa metod är det som Tobias Olsson (2008:97) skriver om att det visar sig vara ont om relevant och intressant material att analysera. Även det att det handlar om individuella tolkningar i vår analys kan vara problematiskt då det kan medföra att vi bortser från andra sätt att se på vad som skrivs. Genom att stirra sig blind på sitt forskningssyfte, och tycka sig se bekräftelser på de teorier vi utgår från, finns en risk att vi missar sådant som talar emot det och vår forskning blir snedvriden (Ekström & Larsson (Red.) 2010:285). Med en kvantitativ metod skriver Olsson (2008:97) att man alltid har något

att analysera när insamlingen väl är gjord. I vårt fall skulle vi kvantitativt kunna mäta hur ofta invandrarfrågan tas upp, eller undersöka hur ofta relevanta begrepp används i texterna, som skulle kunna ha betydelse för hur representationen av minoriteter ser ut. Det är dock helheten vi vill åt, det kan vi nå med en kvalitativ undersökning, och inte särskilda utplockade element som statistik på förekommande ord (Ekström & Larsson(Red.) 2010:123,125).

3.3 Urval och tillvägagångsätt

I Sydsvenskan valde vi att titta på de 20 första dagarna i april 2013 respektive 1979. Vi utgick ifrån inrikesnyheter och lade särskilt fokus på de artiklar och notiser som innehöll personer med annan etnisk härkomst och de som behandlade frågor om immigration och integrering.

Vi tittade även på representationen av olika etniciteter i artiklarna och analyserade med hjälp av vårt teoretiska material hur rapporteringen såg ut i förhållande till den forskningen.

För att mer konkret kunna sälla bland allt artikelmaterial utgick vi från dessa punkter när vi gjorde vårt urval. Punkterna är ursprungligen ifrån John Hartleys (*se vidare: teori 4.3*) undersökning om hur etniska minoriteter representeras i media och de kommer ligga till grund för vår analys av Sydsvenskans texter. Punkterna blir följande:

- *Balans*: en ensidig bild ges av etnicitet, ofta gentemot en statlig myndighet.
- *Namngivning*: printas oftast utan namn. De representerar sin etniska härkomst och inte sig själv.
- *Identitet*: de identifieras som något som är "till skillnad från oss". Generaliserad bild på etnicitet som kollektiv.
- *Medborgarskap*: stereotypiska bilder som "outsiders" och "vildar". "Kan alltså inte ses som individer med rättigheter".
- *Tillgång*: Annan etnicitet blir oftast inte tillfrågade om sin åsikt eller ens tillgodosedda med möjligheten.

(Allan 2010:177)

Under hela den empiriska insamlingen hade vi också i betänkskap om det var en jämn fördelning av utrymme mellan olika etniska grupper, hur invandraren framställdes och vilken typ av ämnen de fick uttala sig om, samt om det överlag var ett representativt innehåll för den

multikulturella region tidningen täcker. I slutändan av vår insamling intresserade vi oss särskilt för 10 artiklar som vi ansåg vara överensstämmande med vårt teoretiska underlag och som vi senare utgick från i vår diskursanalys. Dessutom hittade vi belägg för teorierna i ett flertal andra artiklar och notiser som vi ansåg var nödvändiga att inkludera i resultatet. Detta material ansåg vi kunna besvara våra frågeställningar om Sydsvenskans framställning av personer med utländsk bakgrund samt om det således finns diskurser i texterna som kan kopplas till rasistiska ideologier.

Utöver vår eventuella slutsats om huruvida tidningen förhöll sig och representerade Malmö och södra Sverige ur ett mångkulturellt perspektiv ville vi också jämföra den nuvarande Sydsvenskan med hur tidningen såg ut 1979 för att få ett tydligare perspektiv. Vi valde 1979 då vi ville ha en period då invandring till Sverige förekom, men samtidigt var relativt nytt. Vi fann det intressant att studera rapporteringen för 30 år sedan då vi ansåg det troligt att journalister vid den tidpunkten ännu inte antagit en lika representativ framställning av etnicitet som dagens journalister. Genom att jämföra texterna och deras eventuella skillnad i utbud, struktur och skildringar ville vi se ifall det skett en utveckling i form av modernisering och anpassning till det nya mer mångkulturella samhälle. Där utgick vi också från upplagorna 1- 20 april för att ha en balans i jämförelse av material till hands och analyserade dem på samma sätt som beskrivet ovan.

4. Teori

För att kunna besvara våra frågeställningar och ha en grund i hur rasistiska diskurser formas och ser ut, har vi tagit del av framstående forskare inom området. Detta teoretiska underlag har varit betydande för oss i vår analys, då det visar på problematiken i att framställa etnicitet utifrån de diskurser som råder i det västerländska samhället. Dessa diskurser om etnicitet blir rasistiska i forskarnas mening, då framställningen av invandrade är annorlunda än den som ges av de som faller inom samhällets normer, d.v.s. i vårt fall den vita svensken. Rasistiska diskurser är således ett resultat av upprepade icke-representativa framställningar av etnicitet.

4.1 Diskurser

Diskurserna i ett samhälle och i en kultur genererar vissa förhållningssätt. De har kommit till genom att de människor med mer makt, i det här fallet symboliskt menat som de som tillhör

den etniska majoriteten, har haft bättre utsikter att diktera hur dessa diskurser har utformas. Diskurs enligt Michel Foucault (Hall 1997:42f)

producerar inte bara meningar utan också kunskap. De sätter regler för hur saker ska framställas, tolkas och förstås i en viss *kultur* och i en viss *tid*. Det hela bygger på det konstruktionistiska perspektivet som menar att ingenting har en egen betydelse rent lingvistiskt, utan det är vi som skapar (konstruerar) meningen (Hall 1997:25). Diskurser är byggda på relationen mellan makten om kunskap och föreställningar om kunskap. Föreställningar om ett visst ämne är inte absoluta sanningar utan de skapas genom upprepande sätt att representera det, sambandet mellan kunskap och makt ger diskursen en ställning som en sanning (Hall 1997).

4.2 Framträdandet av objektiv nyhetsrapportering

Inträdet av populärjournalistik till den stora allmänheten gjorde tidningar förpliktigade att vända sig till det allmänna intresset på ett opartiskt tillvägagångsätt. Detta gjorde att nyheter som hörde till kategorin ”hard news” och på plats-reportage gjorde sig fria från nationell påverkan och influenser från journalisten. Fram till idag hävdar medier att de förhåller sig opartiska i sin nyhetsförmedling. Det har dock uppkommit kritik och motsägelser från forskare inom bl.a. genus och de etniska områdena. I boken *News Culture* (2010) av Stuart Allan beskrivs hur den feministiska kritiken menar att definitionen av en opartisk journalistisk innebär att vara socialiserad till att lyda och följa särskilda ritualer och normer. Vad som är av intresse i nyhetsbevakningen, och hur man väljer att vinkla nyheter, är delar av de socialiserade konventioner som kritikerna menar är definitionen av det objektiva. Objektiviteten blir på så vis bara ett ord man gömmer sig bakom. Kritikerna menar, enligt Allan, att den hierarkiska strukturen inom medier måste omstruktureras då man menar att den som innehar makt (“den vita mannen”) definierar sanningen för läsaren. Denna omstrukturering gör man genom att inneha en jämställd fördelning av män och kvinnor på redaktionen samt föra en könsneutral rapportering. Samma premisser, en balans av olika etniciteter, gäller för att föra en korrekt etnisk representation i nyhetsförmedlingen (Allan 2010:148f).

4.2.1 Hall, Van Dijk och rasismens diskurser

“Vi och dem” är en mediekonstruktion som förekommer i medietexter och som är benägen att leda till rasistiska ideologier. Detta skapas genom att medietexter utgår från den vita mannen som norm. Mediernas konstruktioner hjälper oss att definiera andra etniciteter i form av antaganden och generaliseringar. Hall menar att media utgör en stark bas för rasismens existens och blir en plattform för utarbetade rasistiska uttryck som obemärkt passerar läsarens medvetenhet och undkommer på så vis ifrågasättning. Dessa uttryck existerar genom en rad antaganden och generaliseringar som medierna använder i sin nyhetsrapportering. Detta legitimeras genom genomgående normer, strukturer och utövande inom den organisatoriska sektorn. Det finns två typer av rasism som förekommer i medietexter. Den ena är den övertydliga rasismen i form av högerpopulistiska tidningar och den andra är mer dold och förekommer i vardagliga tidningar. Den mer dolda typen av rasism, som Hall kallar för “inferential racism”, är den vanligaste och förekommer ofta utan allmänhetens medvetenhet, därför är denna typ av rasism väldigt skadlig för toleransen mellan olika kulturer (Hall 1990). Det är just “*inferential racism*” vi valt att fokusera på.

I *Representation* (1997) lägger Stuart Hall stort utrymme till att förklara hur medierna tenderar att representera det som är annorlunda än normen, alltså att uppmärksamhet och fokus ofta dras till det som är annorlunda hos personer som inte tillhör majoriteten. En förklaring som beskrivs är att det som är annorlunda hjälper till att bekräfta det som är normen, därför har något som går emot normen redan där en symbolisk kraft. Vidare att alla som tillhör en viss kultur har en benägenhet att klassificera människor, saker och händelser på ett visst sätt utifrån sin begreppsvärld, vilken till stor del ser likadan ut hos personer inom samma kultur (Hall 1997:235f). Det annorlunda behöver inte innebära något negativt, det finns nödvändiga och positiva aspekter med att särskilja menar han, men det finns en risk att det som gestaltas och symboliskt tillskrivs som något ”annorlunda” skapar en rädsla och ett avståndstagande och de utanför ens egen kultur blir ”de andra” (Hall 1997:238).

Även Teun A. van Dijk (1991) skriver om hur medierna i västvärlden inte nödvändigtvis beskriver etniska minoriteter i negativa ordalag, men de beskrivs ofta som annorlunda och har därmed svårt att undkomma att bli sedda som en etnisk minoritet; en annan grupp med sociokulturella skillnader från de vita européerna. Detta reproducerar rasismen, om än i annan form. Istället för det tidigare fokus på ras läggs fokus på att de har en annan kultur och identitet. Detta innebär, enligt Van Dijk, att man genom denna nya mer rumsrena rasism,

försöker avfärda att det finns maktskillnader mellan olika etniciteter i västvärlden (Van Dijk 1991:28). Denna nya form av rasism blir alltså fortsatt problematiskt då västvärldens nyhetsredaktioner fortfarande till allra högsta grad består av personer från den vita medelklassen. Detta i samband med att representationen inom andra arbetsområden i samhällseliten också är etnisk ojämställda, även inom politiken och utbildningssystemet dominerar den vita européen. Detta leder till att den vita mannens utlåtanden återkommande blir högt värderade och får större utrymme i media än de etniska minoriteterna. I mediavärlden är detta särskilt relevant, då det enligt Van Dijk innebär att det är den vita gruppen som har kontroll över hur olika etniciteter framställs (Van Dijk 1991:32f).

Vidare i *Representation* (1997) hänvisar Hall till Richard Dyers uppsats om stereotypering, vars process är en bidragande faktor till hur rasism legitimeras i media. Han visar på skillnaden mellan begreppen *typ* och *stereotyp*. En typ är något vi utefter vår begreppsvärld avkodar och ger mening, medan stereotyper är förenklade kategoriseringar av för oss annorlunda människor, de som inte är vanligt förekommande inom en viss kultur. En stereotyp blir alltså något som inte tillhör normen och en stor grupp människor tillskrivs samma attribut eller karaktärsdrag. Processen stereotypering, bidrar således till bygget av en "vi och dem"-känsla. Om man återigen tar upp teorierna om diskurser och makt, är stereotyper ett bihang till maktskillnaderna i samhället. De som tillhör den givna normen i ett samhälle, och de med stor kunskap och makt i synnerhet, blir ett vi, och alla som inte följer den normen blir "de andra" (Hall 1997:257f). Hur stereotypisering kommer till uttryck, och faran med att endast låta vissa komma till tals, visar Van Dijk (1991:54f) rent konkret på i hur rapporteringen såg ut i de stora engelska tidningarna under upploppen på 80-talet. Genom att ständigt använda sig av vissa dramatiska ord som "attack" och uppmärksamma etniska attribut såsom hudfärg, samtidigt som man återkommande endast lät den vita samhällseliten komma till tals, bidrog man till att reproducera rasismen.

4.3 John Hartley och diskriminering av minoriteter

I *The Politics of pictures* (1992) presenterar John Hartley en kategorisering i medietexter i form av det vita och det etniska. I likhet med Halls teorier pekar även han mot den förutsatta idén om att det vita inte är detsamma som etnicitet. Kategoriseringen i form av vita för sig skapar en tydlig markering som leder till "vi och dem-tänket". Hartley menar att de nyhetsdiskurser media följer skapar en strategi kring inkludering och exkludering i

rapporteringen, vilket naturaliserar den vita människan gentemot de med annan etnisk härkomst (Hartley 1992:207). Det finns fem förekommande drag som Hartley menar är typiska i utförandet av hur etniska minoriteter framställs i media, och det var genom sina studier av australiensisk medias framställning av den aboriginska minoriteten som han kunde fastställa dessa. Han kunde bland annat urskilja en ensidig beskrivning av aboriginerna, ofta genom att de stod i motsats till de statliga myndigheterna. När de förekom artiklar med aboriginern presenterades de ofta utan namn, vilket gav en generaliserad förutsättning om att individen representerar sin etniska härkomst och inte sig själv. Den aboriginska minoriteten identifierades som något som är "till skillnad från oss" och en generaliserad bild av alla aboriginer som ett kollektiv kom i uttryck. De beskrevs även ofta i stereotyp mening som "outsiders" eller "vildar" och blev på så vis underförstått inte lämpade till samma rättigheter som de i det västerländska samhället. Tillgången till media för minoriteten var minimal då de enligt Hartley sällan porträtterades i artiklar eller tillfrågades om sin åsikt. Dessa drag är fortsatt märkbara enligt Hartley i västerländska medier (Hartley 1992:209f).

5. Analys

I Sydsvenskan från 2013 var det många ledare, artiklar, reportage och notiser som var intressanta för vår studie då de tog upp de aspekter vi ämnade att titta extra på. Under hela vår empiriska insamling utgick vi från vårt teoretiska material och försökte applicera de typiska dragen från Hartley. Vårt insamlingsmaterial av artiklar lägger grunden för vår analys. Av det sammanlagda materialet har somliga artiklar utgjort en större del av analysen och en mer genomgående diskussion förs kring dem. Andra artiklar har bidragit till att stärka analysen då de konstaterar teoriernas belägg. Därmed studeras vissa artiklar mer detaljerat och ingående, medan andra har varit intressanta på så vis att de är existensberättigande för vårt teoretiska material.

5.1 Diskurser

I tidningen presenteras i stora uppslag en rad intervjuer och reportage med näringsidkare och lyckosamma entreprenörer med invandrarbakgrund. Exempel på detta är en mexikansk restaurangägare som bedriver ett framgångsrikt street food-matställe, en bosnisk frisörsalongs-ägare, en polsk vattenprovtagare och en makedonsk ordförande för en framgångsrik fotbollsförening i Malmö. De alla får ett väldigt stort utrymme och presenteras

på vad vi skulle vilja kalla ett korrekt sätt, det motsätter alltså våra teoretiska antaganden om att de beskrivs efter sin icke-svenska etnicitet. Den mexikanske restaurangägaren pratar om tacos popularitet i Sverige och den Balkanfödde fotbollsordföranden får stort utrymme att beskriva sin relativt nystartade klubb som ett välkomnande alternativ till andra mer etablerade klubbar. Även om det kan verka långdraget och banalt, är det texter som för med sig budskapet att mångkultur är bra för Sverige i form av nya maträtter och genom att bryta gamla konventioner för nya alternativ. Dessa typer av artiklar förmedlar att invandring faktiskt kan bidra med någonting positivt och inte minst vara en del av ett produktivt Sverige istället för att beskrivas som en betungande börda för vår ekonomi. Texter som dessa kan således tolkas som att de hjälper och stärker acceptansen till ett månkulturellt Sverige.

Känslan var att tidningen jobbade mot, och problematiserade de samhälleliga diskurserna som förekommer i samhället, istället för att följa dem. Ett exempel är en skribent, en kulturgeograf vid Malmö högskola, som inför Eurovision Song Contest i Malmö fick en helsida att lägga fram sin uppmaning att under Eurovision se till att visa upp Malmö från alla vinklar och inte enbart från den vita medelklassens perspektiv. Alltså inte bara det centrala, trendiga och arenastaden Malmö, utan att "Malmöns storhet ligger i blandningen, brokigheten, det polerade i kombination med det råa". Gör man det, integrerar alla delar av Malmöns mångkultur, menar skribenten att det skulle få fler att känna sig delaktiga vilket staden skulle tjäna på efter mycket negativ publicitet staden fått i media (Sydsvenskan 03-04-13). Detta tyder på att tidningen har en medvetenhet kring hur rapporteringen av Malmö borde bedrivas för att visa den som den är och därmed även inbegripa alla människor. Att Malmö som månkulturell stad skall uppvisas utifrån alla dess kvaliteter som staden besitter istället för att ge en ensidig och falsk bild utåt. Här är en uppmaning till att representativitet är målet i ett samhälle med heterogen sociokulturell natur, vilket då skulle gå emot forskningen och teorierna om att tidningar rapporterar utifrån satta diskurser, som normen har dikterat.

En annan artikel som pryds av citatet: "Det bästa sättet att minska klyftorna är att ta vara på folk" (02-04-13) tar, genom en intervju med Malmöns kommunstyrelsens ordförande Karin Stjernfeldt Jammeh, upp hur Malmöns mångkultur borde utnyttjas bättre. Att det finns en tillgång till så många olika språk- och kulturkunskaper som slösas bort då det fortfarande finns en diskriminering på arbetsmarknaden som innebär att man ska se svensk ut och prata svenska för att lättare få jobb. Hon menar vidare att svenska som språk dock är viktigt då det är en nyckel till makt och inflytande, men andra språkkunskaper borde ses som lika nyttiga. Det här går i enlighet med Hall och det han skriver om makt och kunskap. Att de som tillhör

en given norm, och de som besitter den kunskap och makt som inbegrips i den normen, det är dessa som blir ett "vi", medan andra lämnas utanför. Språket är här den kunskap som ger makt och att inte ha svenskakunskaper ger alltså enligt Karin Stjernfeldt Jammeh sämre förutsättningar på arbetsmarknaden och då även i samhället. Vidare i artikeln säger hon att de som besitter kunskap om andra länders kulturella koder borde tas tillvara på. Detta kan ses som att Sydsvenskan vill lyfta fram det problematiska i att den svenska kulturen ges företräde och ses som det enda man borde bry sig om. Här formuleras alltså en vilja att integrera olika kulturer och sluta särskilja. Ett intressant citat från Stjernfeldt-Jammeh är också:

"Malmö är en stad full av människor som inte ser typsikt svenska ut. Ändå kan man sticka ut på grund av sitt utseende och få kommentarer på det"... "Det blir till slut en markering, du hör inte riktigt hemma här" (Karin Stjernfeldt Jammeh, Sydsvenskan 02-04.13)

Detta är även det en märkning och en kritik av de diskurser som finns i samhället gällande vad som är svenskhet, vilket stödjer det forskarna vi tagit del av också har uppmärksammat: en etnicitet som inte tillhör normen kommer inte ifrån att bli sedd som något "annorlunda".

En annan stor artikel som arbetade emot rasistiska diskurser hade rubriken *Lat Erik lika intressant som flitig Hassan* (2013-04-06). Även i den tar man upp den etniska diskrimineringen på den svenska arbetsmarknaden och beskriver hur det i dagens samhälle fortfarande är svårt för de med utländska namn att få jobb trots bättre CV. Artikeln var tydligt kritisk mot att det ska vara så och hela artikeln var ett argument för ett samhälle där alla ska konkurrera på samma villkor och där vilket namn man har inte automatiskt ska innebära att man kategoriseras in i ett fack. Även här uppmärksammas de rasistiska diskurser som råder i samhället i stort men Sydsvenskan visar att man har en medvetenhet om dem och insinuerar att de borde ändras genom att tydligt belysa ämnet.

5.2 Hartleys drag

Ett av dragen som förekom i de artiklar vi gick igenom var punkt ett: etnicitet gentemot statlig myndighet. Den var återkommande vid artiklar och diskussioner kring papperslösa flyktingar och hur de skulle finansieras. Även om tonen förmodligen inte är menad att vara negativ, utan istället kanske kan menas appellera på läsarens empati, är det lätt att se att sådana artiklar går att använda för att legitimera rasism. Detta för att invandringen framställs på ett problematiskt vis i förhållande till den egna staten, och läsare kan således lätt tolka det som att skattebelastningen blir för stor om vi ska öppna upp gränserna för flyktingar. Även relativt små notiser som till exempel "Fler sökte asyl" (08-04-13), vilken kortfattat beskriver svart på

vitt, med hjälp av siffror i jämförelse från fjolåret hur asylsökandet ökar, kan ge samma legitimerande argument. Dessutom kan de iögonfallande rubrikerna på notiser, som till exempel “Kongoleser får svensk fristad” (13-04-13), skapa en bild av att det är ohämmad tillförsel av människor in i Sverige. Att dessa artiklar och notiser skulle vara till fördel för Sverigedemokraterna och andra invandringskritiska partier är alltså inte omöjligt att se.

I några insändare framläggs åsikter om invandring på så vis att det vändes till att det kostar pengar för Sverige. T.ex. i “Sverige, världens mest invandringsgenerösa politik” (07-04-13) och “Har vi råd att vara så generösa som vi är” (02-04-13) framkom det första draget ur Hartley, om att man sätter invandrare mot de svenska myndigheterna och ifrågasätter invandring genom att mena på kostnaderna av detta. På detta vis ges ett ensidigt perspektiv av invandring och skribenterna utgår från att invandring är något som stjälpur Sverige då de inte framställer det som något givande utan enbart som något belastande.

Även att det i några artiklar presenterades personer som Kurd-svensk, Finlands-svensk och Svensk-rom är en tendens som går att återfinna i Hartleys punkt fyra: identitet. Normen visas också tydligare genom sådana tillskrivelser, då det som Hall menade blir ett uppmärksammande av det annorlunda. Intressant är även att även Ylva Brune gjorde nästintill samma slutsats som Hall, men istället för normen menade Brune att ens egen identitet kommer fram när den sätts i kontrast till något annat.

Även det Van Dijk menar, att minoriteter ofta framställs som något sociokulturellt avvikande från, i det här fallet, svensk, går ihop med att tydligt skriva dit en extra identitet. Man blir i textens mening inte helt och hållet svensk, man är kurd-svensk. Det tyder alltså på att det läggs vikt på nationalitet när man ger någon en identitet. Detta blir, som Van Dijk pekar vidare på, en reproduktion av rasismen, då man fortfarande särskiljer för att beskriva någon även om man tror att det är på ett tolerant sätt. Dock handlade dessa artiklarna till viss del om just deras härkomst; det var den kurd-svenska fotbollsspelaren som blev hyllad av kurder för att han lyckats så bra i artikeln *Kurdisk stjärna ger inspiration* (2013-03-04), den Finlands-svenska författaren som ännu känner att han inte hör hemma i varken Finland eller Sverige och den Svensk-romska kvinnan som trots att hon är född i Sverige ständigt blir stämplad som rom. Det är i många av dessa typer av fall en negativ underton som visar på det absurda i att nationalitet fortfarande spelar roll och att diskriminering utifrån etnicitet är fortsatt problematisk. Men det går inte att komma ifrån att de trots allt tillskrivs dessa identiteter vilket kan reproducera samma tänk att hen är annorlunda gång på gång. Viktigt är dock att

nämna att den svenska MMA-fightern Ilir Latifi som har albanskt påbrå och uppväxt i Rosengård var synlig i ett flertal av periodens tidningar, men aldrig beskriven på annat sätt än som svensk eller malmöit. Om detta är en slump, eller att han numera är ett så känt namn att han likt Zlatan inte behöver vidare presentation, vet vi inte men det är definitivt ett argument mot våra föraningar och de teorier vi jobbat med.

Kollade man på den ledande redaktionen, dvs. redaktionscheferna, på Sydsvenskan 2013 hade 7 av 9 typiskt svenska namn. Detta går i enlighet med Van Dijks teori som pekar på den vita majoriteten i opinionsbildande yrken. De med utländska namn var kulturchefen med assyriska rötter och den politiska redaktören och chefen för ledarredaktionen som var finlands-svensk. Att de två var ansvariga för just de redaktionerna tyckte vi dock var intressant då det är två sektioner som inbegriper mycket behandling av för oss relevanta ämnen. Invandring och asylpolitik tas upp i de politiska inslagen medan att uppmärksamma och spegla mångkulturen är något som är viktigt för en representativ kulturdel. Kanske är det, trots majoriteten svenska namn i redaktion, därför vi upplevde Sydsvenskan som relativt korrekt och representativ. Vi uppmärksammade även att i några av de artiklar där rasism och rasistiska diskrimineringar var temat, var både den intervjuade och den som signerat intervjun personer med icke-typiskt svenska namn. Kanske är det så att det krävs en redaktion av journalister med blandade etniciteter för att låta de med annan etnicitet än helt svensk komma till tals. Dock är det logiskt att, när man pratar om rasism och diskriminering, låta någon som upplevt det själv komma till tals och inte fråga någon i den vita medelklassen som med stor chans aldrig upplevt, eller någonsin kommer uppleva det. Därför tycker vi att de på ett övergripande plan gjorde ett bra jobb med att lyfta frågan och göra det genom rätt persons perspektiv, även om det möjligen kan styrka minoritetens position som just en etnisk minoritet och att det återigen läggs vikt vid nationell identitet som kan stärka "vi och dem"- tänket.

Ett uppmärksammat mediefall där vi kunde se en del intressanta detaljer i förhållande till vår teoreriska bakgrund var Sydsvenskans långa medierapportering kring socialdemokraternas Omars Mustafas avgång i partiet. Texterna beskrev att anledningen till hans avgång var det faktum att han var ordförande i den islamiska föreningen, och automatiskt fastställs att hans värderingar inte går i hand med den svenska modellen. Det påpekades också att en bidragande orsak till hans avgång var hans inbjudan av antisemitiska föreläsare från föreningen till seminarier Socialdemokraterna höll. Sydsvenskan väljer i sin rapportering att återkommande uppmärksamma en muslimsk kvinna som är aktiv i det Socialdemokratiska partiet och som skrivit en debattartikel i DN. I debattartikeln håller hon med om beslutet om hans avgång och

stödjer argumentet att det inom den islamiska föreningen finns åsikter som inte är förenliga med partiets syn på t.ex. de homosexuellas rättigheter och jämställdhet mellan könen. Hon menar att den islamiska föreningen inte representerar majoriteten av muslim-svenskar utan är väldigt konservativ. Hennes utlåtanden ger en nyanserad bild av, inte bara händelsen, utan också av muslimer i Sverige generellt.

Intressanta faktorer att peka ut i denna medierapportering är dels citatet av partiledaren Stefan Löfven som inleder en artikel: "Man kan inte vara ordförande i muslimska förbundet och samtidigt sitta i Socialdemokraternas partistyrelse" (14-04-13). Detta som start på en artikel startar ett antagande och en markering av att svenskar och muslimer är långt ifrån varandra vad gäller värderingar och till följd väldigt olika. Även om det är Stefan Löfven och inte tidningen som säger det kan meningens ur kontext ändå ha en dåligt klang då det fortfarande bildar en tydlig markering kring det svenska respektive "de andra" hos läsaren. Budskapet blir på så vis att vi fortfarande tillhör två grupper med tydliga distinktioner mellan varandra. Det nämns också i en annan artikel om händelsen att Socialdemokraterna nu förlorat en viktig kugge i jakten på väljare hos "svensk-muslimen", vilket även det skapar en distinkt avskiljare av en svensk väljare och en "svensk-muslim" sådan. En positiv och synnerligen intressant aspekt av artikelföljden och den långdragna debatten kring Omar Mustafas avgång, är dels att man några dagar senare, den 20 april, har en stor ledarartikel där ledarskribenten slår fast att det inte är på grund av att han är just muslim som han får avgå och vill därmed avfärda att islam är något man ska vara rädd för. Samt att man samma datum i en stor analys av händelsen återigen tar upp den kvinnliga politikern med muslimsk bakgrund som kommenterat saken. Det går emot Hartleys generella bild av att individer med etnisk härkomst ofta inte tillfrågas eller ens får möjlighet till att komma till tals. Visserligen försvarade hon den ursprungliga ståndpunkten och kanske hade hon inte fått ta del av det representativa ifall hon varit emot beslutet. Vilket hon enligt Hartleys modell i så fall då hade kunnat skildrats som en extremist eller "outsider".

5.3 Antaganden och generaliseringar

Vi hittade även i artikelmaterialen en del återkommande antaganden och generalisering i form av "vi och dem"-tänk. I en artikel diskuterade man de då nyligen avslöjade skandalerna om felaktigt kött i flertalet produkter. I artikeln (13-04-13) valde skribenten att jämföra svenskar och kineser på ett sätt som beskrev kineserna som ett folk som tidigare inte har ställt några

särskilda krav på sina matprodukter och som i stort sett ätit vad som helst. Detta tills sex spädbarn i Kina dog på grund av att bröstmjölk ersättningsprodukt producerad i landet var giftig, och de nu istället vänder sig till utländska producenter. För det första framställs Kina som ett land med bristfälliga regler och kontroller i förhållande till det "säkrare" Europa, och kineserna presenteras som ett kollektiv där alla betar sig på samma sätt. Man kan i ledartikeln tolka en "till skillnad från oss"-markering då undermeningen är att svenskar överlag har haft en högre standard och europeisk produktion varit bättre än deras, men nu med köttskandalerna sjunkit till deras nivå. Antaganden, generaliseringar och stereotyperingar som dessa är typiska i vad Hall menar skapar "vi och dem".

I samband tenderar politiska debatter att porträttera mellanöstern som en farlig och brutal plats. Där texterna ibland är skrivna i ett "till skillnad från oss"-perspektiv och som skildrar de i mellanöstern som något i motsats till allt vi i västvärlden står för. Detta gällde bland annat en artikel den 13/4-13 som diskuterade Sveriges vapenexport till Saudiarabien. Man kritiserade förhandlingarna då man menade att länderna måste förhålla sig till våra samhällsliga standarder förrän det skulle anses acceptabelt att ingå förhandlingar med dem. Istället för att ifrågasätta vapenexporten ur en moralisk aspekt, och ta upp riskerna med att vapnen hamnar i fel händer, lägger man den största vikten kring att börja ställa krav på anpassning på att de skall bli som oss, då vårt samhälle till skillnad från deras är det rätta. Det framställer det västerländska samfundet som överlägset och istället för att diskutera de risker man löper med förhandlingarna och eventuella framtida konsekvenser så väljer man att fokusera på kravsättningen till anpassning enligt vår standard. Detta uppmärksammar såklart problemen diktaturerna i vissa länder har med mänskliga rättigheter, vilket är helt i sin ordning. Men det späder också på riskerna med att läsarna kategoriserande kommer att se på mellanöstern och islam som något farligt och något vi inte ska beblanda oss i. Samt så görs antagandet att vårt samhälle står utan dessa problem - vilket mycket väl kan stämma - men det har inga grunder i texten.

5.4 Sydsvenskan då & nu

Det vi märkte när vi gick över till de tidningsnummer vi tittade på från 1979 så är det först och främst att antalet artiklar som behandlade ämnen som rasism, immigration och integration var väldigt få i förhållande till den mängd det skrivs om det i modern tid. Detta har självklart sin främsta anledning i att invandringen till Sverige vid den tiden inte var lika omfattande som

den är idag. Även en skillnad låg i att det skildrades på olika vis. 1979 var artiklarna om invandring mer nyfiket skrivna och hade en underton som signalerade att det var spännande att det kom människor i båtar ända från Vietnam för att bo på den skånska landsbygden. Idag är det, av uppenbara anledningar, skrivet mer slentrianmässigt och undertonen är inte att det är något spännande, utan tvärtom något vardagligt.

Vi tyckte även att fokuset 1979 låg mer på integration än immigration, något vi tycker i mångt och mycket kan vara tvärtom idag. I 1979 års artiklar var det skrivet hur de skulle tas om hand, hur invånarna reagerade med nyfikenhet när de kom, när flyktingbarnen skulle få skolplats och i vilken skola. Problem i och med deras anländande kunde vi inte se att det skrevs något om. I 2013 års artiklar var tonen mer dystopisk. Det var exempelvis skrivet om flyktingbarn som hittades ensamma sovandes i trappuppgångar (03-04-13) och kommunpolitiker som pressades att ta in fler flyktingbarn trots att han menade att det inte fanns plats (04-04-13). Mycket går att förklara historiskt, 1979 var invandring fortfarande så pass nytt att de senare problemen med integration inte helt hade visat sig medan 2013 års integrationsproblem var mer akuta. Men kanske är det så att man på senare år har fokuserat allt för mycket på det negativa och skiftat från en nyfikenhet till att endast se och fokusera på problemen. Även om Sydsvenskans mening är att belysa problemen så att de kan sättas på agendan och lösas, kan kanske tanken på en fortsatt invandring i samma takt bli något man som läsare och svensk medborgare inte tror kommer fungera.

I tidningsupplagorna från modern tid lades som sagt mer av fokuset kring invandringsfrågorna på migration och asylpolitik, än själva integrationen av de som kom. I kontrast till återkommande artiklar och notiser om fler flyktingar och stigande siffror av asylsökande, var det också en rad artiklar som behandlade den moderna krisen och dess effekter såsom arbetslöshet och hot mot välfärden. Dessa texter kan tillsammans öka rasismen och den invandrarfientlighet vi nu ser, då man läser om frågor kring hur vi ska kunna motta fler asylflyktingar samtidigt som det står att fler och fler förlorar arbetet och går arbetslösa.

5.4.1 Generalisering och kategorisering av det annorlunda

I 1979 års tidningar var sättet de beskrev och skildrade utländska människor annorlunda från 2013 och ännu mer i linje till teorierna vi tagit upp ovan. Det var ännu tydligare drag av kategorisering och anonyma tillskrivelser. Det fanns en rad generaliseringar i form av

kollektiva representationer och distinktionen mellan "vi och dem" är anmärkningsvärt större än de exempel vi ser på i modern tid. När det talades om ett muslimskt land från mellanöstern presenterades det inte tydligt vilket land det handlade om specifikt, utan landet/länderna fick oftast anta de generaliserade orden "arablandet" eller "arabländerna". I en annan artikel var det en stor intervju med en kvarterspolis positionerad i Rosengård. Han menade att i ett område med så stor population skapas det oundvikligen problem, men påpekade samtidigt att stadsdelen hade ett oförtjänt dåligt rykte. Denna positivitet som genomsyrade reportaget kontrasterades mitt i av citatet "Inslaget invandrare är också stort. Med allt vad det innebär med deras annorlunda tradition och kultur" (14-04-79). Detta citat går helt i linje med Halls teorier om "vi och dem" samt det Van Dijk skrev om mediernas påpekande av att vi tillhör olika kulturer. Tolkningen i det här sammanhanget blir lätt att anledningen till att området har sina stökigheter är för att invandringen är stor, vilket kan stjälpa acceptansen till fortsatt invandring. Något liknande citat, ska nämnas, gick inte att hitta i den moderna upplagans och skulle förmodligen betraktas som något kontroversiellt att säga och alltför politisk inkorrekt att publicera idag.

I Sydsvenskan 1979 beskrivs i ett par artiklar de kommande immigranterna som *båtfolket*. Trots varierande etnisk härkomst får de istället representera ett kollektiv. De namnges och framställs i Sydsvenskans artiklar som *båtfolket* med artiklar som "*Båtfolket på plats*", "*Båtflyktingarna*" (03-04-79, 04-04-79). Denna form av rapportering, där immigranterna framställs generaliserande som ett etniskt kollektiv, är ett typiskt återkommande drag som enligt Hartley är punkt tre: en ensidig bild av identitet. Denna kollektiviserade titel borttar en del av de rättigheter individen innehar. I och med stämpeln förväntas de representera det så kallade *båtfolket* och inte individen som person.

I de gamla upplagorna handlade inte invandrarfrågorna så mycket om asyl och migration utan där lades som sagt ett större fokus på frågan hur man skulle anpassa invandrarna till det svenska klimatet. I en rad texter var det en återkommande diskussion kring hur pass olika de var från oss. Ett utmärkt exempel på det är artikeln *Assyrierna bland oss* där det stod följande

"Inga flyktingar i Sverige har under senare tid blivit så uppmärksammade som de kristna assyrierna. Det beror bland annat på att de är en stor grupp med ett social beteendemönster som starkt avviker från det svenska och därmed vållar myndigheterna särskilda bekymmer".

(Sydsvenskan 03-04-79).

Detta artikelutdrag var en vanligt förekommande framställning av invandraren. Texten täcker ett och tre av de fem huvuddragen i Hartleys framställning av etnisk representation i media. Man sätter minoriteter upp mot en statlig myndighet som skapar en ensidig bild av en händelse, utan någon som helst representation från assyrierna som kan ge sin bild och på så vis kunna rättfärdiga sig. Dessutom ger man en ensidig bild av deras identitet. Den andra aspekten är hur man lägger fokus på att den avvikande faktorn, alltså det som inte är svenskt, inte bara är annorlunda utan också är fel och problematiskt. Genom att beskriva de kristna assyrierna på detta vis skiljer man de tydligt från svenskar och vad som är det så kallade svenska beteendemönstret. "Vi och dem"-tänket är här tydligt från journalisten, samtidigt som det är starka stereotyperingar kring båda dessa grupper. Även det svenska beteendemönstret verkar kunna ramas in och förmedlas på ett generaliserande vis.

I *Rätten om att värna om det svenska* tas punkterna tre och fyra upp. I enlighet med punkt fyra målas de etniska upp som outsiders där debattören tar upp de eventuella riskerna med att låta personer med icke-svensk kultur förändra vår politik. För att skapa en distinktion av identiteterna mellan varandra påpekar man även att "vi har vårt sätt, de har sitt" (03-04-79). Diskussion kring etnisk minoritet som ett eventuellt skadligt inflytande på det politiska klimatet, underminerar individens medborgerliga rättigheter. Detta eftersom debattören genom förutbestämda antaganden försvårar invandrarens integrering i det svenska samhället när man inte vill tillåta dem samma möjligheter att ta del av Sverige. Detta förmedlas i artikeln när invandraren framställs med stereotypiska antaganden som skapar en "till skillnad från oss"-markering. Genom att inneha antaganden om att alla som inte är födda och uppväxta i Sverige är annorlunda från svenskar är även en stor generalisering då debattören har en förutfattad bild av alla invandrare som avvikande gentemot det svenska samhället. Sådana typer av argument förminskar enligt Hartley individens medborgerliga rättigheter och isolerar dem från samhället genom att betrakta dem som vildar som utgör en fara för det politiska klimatet.

I generell omfattning är de gamla medietexterna mer hårda i sin presentation av invandrare och lämnar i sin skildring en tydlig distinktion på vad som är det svenska respektive det icke-svenska. Den etniska representationen är aningen hårbarkad och inger en generell pessimistiskt ställningstagande kring invandringens möjligheter. Exempel på en sådant pessimistiskt ställningstagande kan man se i en artikel om assyrierna där man ställer sig

frågan ifall man ska ta det mjukare med assyrierna med tanke på deras förföljelse i Turkiet. Artikeln tar upp hur den svenska ambassaden i Turkiet ifrågasätter deras roll som offer med påståenden och frågeställningar som “de påstår sig vara förföljda i Turkiet”, “de är inte mer utsatta än vad andra minoriteter utsatts för” (08-04-79).

6. Slutsats/Slutdiskussion

I överlag tycker vi att Sydsvenskan förhåller sig till en objektiv och mångfasetterad nyhetsrapportering i både textens vinklingar och representationen av etniciteter. Tidningen gör ett väldigt bra arbete med att skildra alla typer av människor och är dessutom givmilda med utrymme. Exempel på detta är bland annat det positiva med hur framgångsrika entreprenörer med utländsk bakgrund ges stor plats till att presenteras och ge sina utlåtanden. Utåt är Sydsvenskan en rimligtvis modern tidning som vi anser representerar Malmö i rätt miljö. Den mångkulturella aspekten tas även upp i många återkommande fall. En av dem var nyhetsrapporteringen kring Omar Mustafas avgång från Socialdemokraterna där man bjuder in en muslimsk kvinna från samma parti att ge hennes syn på läget, vilket ger en mer rättfärdigad och intressant perspektiv på händelsen. I stora drag är vi eniga om att Sydsvenskan kommit en lång väg sedan 30 år tillbaka.

I upplagorna från 1979 fanns överlag en tydligare markering mellan svensken och invandraren. Likt Van Dijks beskrivning presenteras de etniska minoriteterna oftast som annorlunda från den vita normen och därmed aningen problematiska. Det gör man inte minst i de återkommande artiklarna om assyrierna och deras avvikande sociala beteendemönster som sägs orsaka stora problem för svenska myndigheter. Man kan diskutera ifall den moderna versionens tidning blivit mer anpassad till dagens klimat eller ifall de snarare blivit mer medvetna och lärt sig vara mer rumsrena i sitt språk. I de gamla upplagorna presenteras en följd av hårda ordval och pessimistisk inställning till hur invandrare påverkar Sverige, men samtidigt återfanns en mer positiv rapportering till de invandrare som kom. I 2013 års tidning var man visserligen korrekt i representativitet och språk men det finns grunder i att tycka att deras rapportering om flyktingar ibland känns dystert, standardiserad och ger ett intryck av att de för med sig problem ekonomiskt. Exempelvis när man återkommande rapporterar mycket kring flyktingar och asylpolitik snarare än själva integrationen.

När invandring kommer på tals i det politiska sammanhanget kan man alltså se skillnaden mellan de gamla upplagorna respektive de nya. I de gamla upplagorna handlar invandrarfrågan mestadels om hur man ska gå tillväga för att inkludera minoriteter i det svenska samhället. I nutid tas de politiska frågorna kring invandring till stor utsträckning plats i rapporter och diskussioner kring flyktingar och asylpolitik. Att skriva och fokusera på dessa frågor, samtidigt som utbudet av artiklar om krisens hot mot välfärden och ökad arbetslöshet är stort, kan vi mycket väl tänka oss att främlingsfientlighet skapas utifrån frustration på att problemen inte verkar tas på allvar eller går mot en lösning. Detta är inte nödvändigtvis tidningens eller journalisternas fel utan handlar egentligen mer om det politiska klimatet. Dock så är det av relevans då tidningar presenterar samhället utifrån dess diskurser.

Även om vi anser att Sydsvenskan i generell bemärkelse skildrar nyheternas utbud och representation på en rad olika nivåer utåt så kan vi ändå se en motsats inom det interna. Vad Van Dijk menar med att medierna i modern tid blivit rumsren är att man inom medietexter försöker avfärda maktskillnaderna som råder. Denna rumsrena form blir problematisk med tanke på att västvärldens nyhetsredaktioner består i överväldigande majoritet av den vita medelklassen. Representationen och fördelningen inom Sydsvenskans journalistik var i majoritet människor med svensk bakgrund. På det viset blir arbetsområdena långt ifrån jämställda och skildras trots allt utifrån den vita mannens syn. Detta i likhet med vad Stuart Hall nämner kring feminismens kritik mot objektiviteten, där kritikerna påpekar att den som har makt tillåts definiera vad som är objektivt genom en rad av sociala konventioner. Vad som är normalt för oss blir automatisk (västerländskt) objektivt och allt annat blir antingen nonsens eller tolkas som extremt.

I den moderna versionen fanns en del enstaka fall där man tenderade att generalisera och hänvisa till kollektivform och även kategorisera individer som "svensk-muslim" i politisk debatt, "svensk-kurd" och "svensk-rom" förekom i andra fall. Denna kategorisering etablerar en segregation mellan olika kulturella grupper, snarare än en avskiljning efter nationalitet. Om det är helt oproblemiskt blir med Van Dijks teori tveksamt då rapporteringen till trots handlar om "de andra". I andra fall kunde man se MMA-fightern Ilir Latifi presenteras som sann "malmöit" och svensk trots hans albanska bakgrund och att han är uppvuxen i invandrartäta Rosengård. Om det handlar om att han har kommit över att bli representerad på det viset, i och med att han förekommer så pass ofta i sportsektionen och blivit ett känt namn, kan vi dock inte veta med vårt relativt begränsade urval.

Även när man skall jämföra oss svenskar med andra länder gick det att finna spår av generalisering i de nyare upplagorna. Det tydligaste fallet var hur man generaliserade kineserna som ett folk som villigt har stoppat i sig vad som helst utan att egentligen bry sig om vilket djur maten kommit av. Eller när diskussioner om mellanöstern förekom, texterna vinklade det till att det var problematiskt att skicka vapen dit, men det var vaga och generaliserade anledningar till varför det var det. Detta blir då ett antagande från journalistens sida, och som läsare märker man säkert sällan av det.

Något vi fann intressant är att de svenska undersökningar vi tog del av kom fram till en del av det vi såg. Det mest märkbara var som sagt hur flyktingar och asylpolitik behandlades mer än själva integrationen av dessa människor, vilket kan ha betydelse till hur svenskar idag politiskt tar större och större avstånd till ytterligare invandring. Birgitta Löwanders intressanta teori, om en lägre tröskel för främlingsfientliga åsikter när de luftas i media, hittade vi inte mycket av i Sydsvenskans texter, då invandring redaktionellt övervägande diskuterades objektivt och på ett tolerant sätt. Dock kan insändare här ha betydelse. De flertal insändare som motsatte sig en alltför generös flyktingpolitik, kan när de läses av personer med samma åsikt nå större spridning och acceptans. Detta då läsaren märker att denne inte är den enda som tycker på det viset och då mer öppet vågar stå för åsikten.

Det mest förekommande draget från Hartleys studier var punkt ett: att man porträtterar annan etnicitet som ett arbete för myndigheterna att ta hand om. Detta gjorde man med invandrare ibland, vilket kan ge en orättvis framställning av dem som problematiska. Detta var även vad de svenska undersökningarna vi tittat på fick för resultat. Ylva Brune tog upp hur rapporteringen kring flyktingar ofta var skriven på ett sätt som gjorde flyktingarna till föremål för myndigheterna att hantera. Detta sätt att beskriva flyktingar och invandring i stort, är förmodligen inte menad att vara bidragande till en segregation av etnicitet i det svenska samhället. Dock har vi med hjälp av vårt teoretiska underlag och denna undersökning av Sydsvenskan förstått att det rimligt kan vara fallet då det är såpass förekommande.

7. Källförteckning

Allan, Stuart (2010). *News culture*. 3:e upplagan. Maidenhead: Open University Press

Brune, Ylva (red.) (2001). *Mörk magi i vita medier: svensk nyhetsjournalistik om invandrare, flyktingar och rasism*. Stockholm: Carlsson

Dijk, Teun Adrianus van (1991). *Racism and the press*. London: Routledge

Ekström, Mats & Larsson, Lars-Åke (Red.) (2010). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.

Hartley, John. (1992) *The Politics of pictures: The Creation of the Public in the Age of Popular Media*. London:Routledge

Hall, Stuart (red.) (1997). *Representation. Cultural representation and signifying practices*. London: Saeg

Hall, Stuart (1990). "The whites of their eyes: racist ideologies and the media", in M. Alvarado and J.O. Thompson (red.) *The Media Reader*. London: British Film Institute.

Hultén, Gunilla (2006). *Främmande sidor*. Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, JMK, Stockholms universitet

Olsson, Tobias (2008). *Medievardagen: en introduktion till kvalitativa studier*. 1. uppl. Malmö: Gleerup

Empiriskt material - Sydsvenskan

ESC i Malmö: Vision eller kuliss? (03-04-13)

Det bästa sättet att minska klyftorna är att ta vara på folk (02-04-13)

Lat Erik lika intressant som flitig Hassan (2013-04-06).

Kurdisk stjärna ger inspiration (2013-03-04)

Lämnar alla sina S-uppdrag (14-04-13)

Ett hästjobb för tilliten (13-04-13)

Majoritet vill stoppa exporten (13-04-13)

Kvarterspolis (14-04-79)

Assyrierna bland oss 03-04-79

Rätten om att värna om det svenska (03-04-79)